

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MELHORA VATELĒ [*MELCHIOR WATHELET*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2014. gada 10. aprīlī¹

Lieta C-4/13

Agentur für Arbeit Krefeld – Familienkasse
pret
Susanne Fassbender-Firman

(Bundesfinanzhof (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Sociālais nodrošinājums — Regula (EEK) Nr. 1408/71 — 76. panta 2. punkts — Ģimenes pabalsti —
Noteikumi “par pārklāšanās novēršanu” — Pieteikuma pabalstam neiesniegšana ģimenes locekļa
dzīvesvietas dalībvalstī — Iespēja atcelt pabalstus

I – Ievads

1. Šis *Bundesfinanzhof* [Federālās Augstākās tiesas] (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2013. gada 2. janvārī, ir par to, kā interpretēt 76. panta 2. punktu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97², kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1992/2006³ (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1408/71”).

2. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz strīdu starp *Agentur für Arbeit Krefeld – Familienkasse* (Krefeldes darba aģentūra – Ģimenes pabalstu fonds, turpmāk tekstā – “*Familienkasse*”) un *S. Fassbender-Firman* par ģimenes pabalstu piešķiršanas atsaukšanu no 2006. gada jūlija un ģimenes pabalstu, kas tika izmaksāti no 2006. gada jūlija līdz 2007. gada martam (turpmāk tekstā – “strīdīgais laikposms”), atgūšanu.

3. *S. Fassbender-Firman* un viņas vīram ir tiesības saņemt ģimenes pabalstu Vācijā un Beļģijā par savu dēlu. Piemērojot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktu, Beļģija, kas ir šis ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalsts, ir prioritāri atbildīga par ģimenes pabalstu izmaksu, lai novērstu nepamatotu to pārklāšanos. Tomēr strīdīgajā laikposmā *S. Fassbender-Firman* saņēma ģimenes pabalstus Vācijā, tajā pašā laikā viņas vīrs nebija ne pieprasījis, ne arī saņēma tos Beļģijā.

¹ — Oriģinālvaloda – franču.

² — OV 1997, L 28, 1. lpp.

³ — OV L 392, 1. lpp.

4. Iesniedzējtiesa lūdz Tiesu it īpaši atbildēt uz jautājumu, vai un vajadzības gadījumā ar kādiem nosacījumiem citas dalībvalsts (Vācijas) kompetentajai iestādei, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī (Beļģijas Karalistē) nav ticis iesniegts pieteikums par ģimenes pabalstu piešķiršanu, saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu ir novērtējuma brīvība apturēt Vācijā izmaksātos pabalstus līdz tādai summai, kas ir paredzēta Beļģijas tiesību aktos.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesiskais regulējums

5. Regulas Nr. 1408/71 1. panta u) punktā ir noteikts:

- “i) termins “ģimenes pabalsti” nozīmē visus pabalstus natūrā vai naudā, kas paredzēti, lai segtu ģimenes izdevumus saskaņā ar 4. panta 1. punkta h) apakšpunktā paredzētajiem tiesību aktiem [...];
- ii) “ģimenes pabalsti” nozīmē regulārus naudas pabalstus, kas piešķirti vienīgi atbilstīgi ģimenes locekļu skaitam un, attiecīgā gadījumā, viņu vecumam”.

6. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punkta h) apakšpunktu tā attiecas uz visiem tiesību aktiem par tādām sociālā nodrošinājuma jomām, kas attiecas uz ģimenes pabalstiem.

7. Regulas Nr. 1408/71 73. pantā ar nosaukumu “Darbinieki vai pašnodarbinātas personas, kuru ģimenes locekļi dzīvo dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts” bija noteikts šādi:

“Darbiniekam vai pašnodarbinātai personai, uz kuru attiecas kādas dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar VI pielikumu ir tiesības par tādiem viņa ģimenes locekļiem, kas dzīvo kādā citā dalībvalstī, uz ģimenes pabalstiem, ko paredz pirmās šē minētās dalībvalsts tiesību akti, tā, it kā viņi dzīvotu šajā valstī.”

8. Regulas Nr. 1408/71 76. pantā ar nosaukumu “Prioritātes noteikumi gadījumos, kad pārklājas tiesības uz ģimenes pabalstiem saskaņā ar kompetentās valsts tiesību aktiem un saskaņā ar ģimenes locekļu dzīvesvietas valsts tiesību aktiem” redakcijā, kas piemērojama faktiem pamatlietā, bija paredzēts:

“1. Ja vienā un tajā pašā laika posmā par vienu un to pašu ģimenes locekli sakarā ar darbu kādā profesijā tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā ģimenes locekļi dzīvo, ir paredzēti ģimenes pabalsti, tad tiesības uz ģimenes pabalstiem, kas maksājami saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem, attiecīgā gadījumā saskaņā ar 73. vai 74. pantu, tiek apturētas līdz tādai summai, kas paredzēta pirmās dalībvalsts tiesību aktos.

2. Ja tajā dalībvalstī, kurā dzīvo ģimenes locekļi, nav iesniegts pieteikums pabalstiem, tad otras dalībvalsts kompetentā iestāde var piemērot 1. punkta noteikumus tā, it kā pabalsti būtu piešķirti pirmajā dalībvalstī.”

B – Vācijas tiesiskais regulējums, kas bija spēkā strīdīgajā laikposmā

9. Vācijas Likuma par ienākuma nodokli (*Einkommensteuergesetz*, turpmāk tekstā – “*EStG*”) ar nosaukumu “Citi par bērniem maksājamie pabalsti” 65. pantā bija noteikts:

“1. Ģimenes pabalsti par apgādībā esošu bērnu netiek maksāti par bērnu, par kuru tiek saņemts vai iesniedzot attiecīgu pieprasījumu, varētu tikt saņemts viens no turpmāk minētajiem pabalstiem:

- 1) pabalsti par apgādībā esošu bērnu saskaņā ar likumā noteikto nelaimes gadījumu apdrošināšanu vai piemaksas par bērnu saskaņā ar likumā noteiktu invaliditātes vai vecuma apdrošināšanu;
- 2) ārvalstis izmaksāti bērnu pabalsti, kas ir pielīdzināmi ģimenes pabalstiem vai vienam no 1. apakšpunktā minētajiem pabalstiem;

[..].”

10. Vācijas likuma par ģimenes pabalstiem par apgādībā esošiem bērniem (*Bundeskindergeldgesetz*, turpmāk tekstā – “*BKGG*”) 4. pantā ar nosaukumu “Citi par bērniem maksājamie pabalsti” ir noteikts:

“Ģimenes pabalsti par apgādībā esošu bērnu netiek maksāti par bērnu, par kuru tiek saņemts vai iesniedzot attiecīgu pieprasījumu, varētu tikt saņemts viens no turpmāk minētajiem pabalstiem:

- 1) pabalsti par apgādībā esošu bērnu saskaņā ar likumā noteikto nelaimes gadījumu apdrošināšanu vai piemaksas par bērnu saskaņā ar likumā noteiktu invaliditātes vai vecuma apdrošināšanu;
- 2) ārvalstis izmaksāti bērnu pabalsti, kas ir pielīdzināmi ģimenes pabalstiem vai vienam no 1. punktā minētajiem pabalstiem;

[..].”

III – Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11. *S. Fassbender-Firman*, Vācijas pilsonei, un viņas vīram, Beļģijas pilsonim, ir 1995. gadā dzimis dēls. *S. Fassbender-Firman* ir nodarbināta Vācijā darbā, par kuru jāveic sociālā nodrošinājuma iemaksas. *S. Fassbender-Firman* vīrs bija bezdarbnieks, bet no 2006. gada novembra sāka strādāt Beļģijas nepilna darba laika uzņēmumā. Ģimene, kas dzīvoja Vācijā, 2006. gada jūnijā pārcēlās uz Beļģiju, un kopš tā laika tai tur ir dzīvesvieta. *S. Fassbender-Firman* turpināja saņemt par dēlu ģimenes pabalstus Vācijā, tajā pašā laikā viņas vīrs nebija pieprasījis un arī nesaņēma ģimenes pabalstus Beļģijā.

12. Kad *Familienkasse* uzzināja par ģimenes pārcelšanos uz Beļģiju, tā no 2006. gada jūlija atcēla piešķirtos ģimenes pabalstus un pieprasīja atlīdzināt no šā datuma saņemtos ģimenes pabalstus par visu strīdīgo laikposmu. *Familienkasse* uzskatīja, ka, lai gan saskaņā ar Vācijas tiesībām *S. Fassbender-Firman* par attiecīgo laikposmu bija tiesības saņemt ģimenes pabalstus, pastāvēja arī tiesības saņemt ģimenes pabalstus Beļģijā. Kā norāda *Familienkasse*, pabalsta apmērs no 2006. gada jūlija līdz septembrim bija EUR 77,05 mēnesī un no 2006. gada oktobra līdz 2007. gada martam – EUR 78,59 mēnesī. *Familienkasse* uzskata, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 76.–79. pantu tiesības uz ģimenes pabalstiem Vācijā bija jāaptur līdz Beļģijas ģimenes pabalsta summai un tai bija jāmaksā tikai starpība starp izmaksājamām pabalsta summām Vācijā un Beļģijā. Saskaņā ar *Familienkasse* viedokli tam, ka ģimenes pabalsts netika pieprasīts Beļģijā, atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktam nav nozīmes, jo tieši šīs normas mērķis ir novērst ar Regulu Nr. 1408/71 izveidotās kompetenču piešķiršanas sistēmas izkropļošanu tāpēc, ka apdrošinātais nav iesniedzis pieteikumu ģimenes pabalstiem.

13. *Finanzgericht* (Finanšu tiesa), kurā *S. Fassbender-Firman* cēla prasību, nosprieda, ka *Familienkasse* lēmums par ģimenes pabalsta atcelšanu un atgūšanu bija prettiesisks. Tā uzskatīja, ka *Familienkasse* nebija izmantojusi novērtējuma brīvību, kas tai ir piešķirta ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu. Pēc *Finanzgericht* uzskata⁴ tiesiskās sekas, kas rodas saistībā ar Beļģijas ģimenes pabalsta, kurš netika pieprasīts, piemērošanu, atskaitot to no Vācijas ģimenes pabalsta saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu, attiecas uz *Familienkasse* novērtējuma brīvību pretēji tam, kas ir noteikts ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktu. Citiem vārdiem sakot, šis lēmums neattiecoties uz ierobežotu kompetenci. Tā arī uzskatīja, ka saskaņā ar Nodokļu procesa kodeksa (*Finanzgerichtsordnung*) 102. panta pirmo teikumu attiecībā uz administratīvajiem lēmumiem, kas pieņemti, pārvaldes iestādēm izmantojot novērtējuma brīvību, varēja veikt tikai ierobežotu pārbaudi tiesā.

14. Iesniedzējtiesā iesniegtajā apelācijas sūdzībā par *Finanzgericht* spriedumu *Familienkasse* apgalvo, ka ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu pārvaldes iestādei, novērtējot tiesiskās sekas, kuras tā secina no faktiem, netiek piešķirta novērtējuma brīvība Vācijas nodokļu un sociālo tiesību izpratnē. Tā apgalvo, ka Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktā ir ietverti pamatnoteikumi, lai atrisinātu problēmas saistībā ar ģimenes pabalstu pārklāšanos.

15. Saskaņā ar *Familienkasse* viedokli no minētā izriet, ka pamatlietā tiesības uz Vācijas ģimenes pabalstu tika apturētas līdz ģimenes pabalstu summai, kuru *S. Fassbender-Firman* ir tiesības saņemt dzīvesvietas valstī. Pēc tās domām, tas nozīmē, ka, lai arī principā pastāv tiesības uz ģimenes pabalstu, iepriekš minētā apturēšana ir jāveic automātiski.

16. Pamatojoties uz to, *Familienkasse* uzskata, ka Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktā lietoto vārdu “var” nevar interpretēt tādējādi, ka pārvaldes iestādei ir piešķirta novērtējuma brīvība, un tas tieši pretēji vienkārši nozīmējot, ka dalībvalstij, kurā tiesības uz pabalstu tika apturētas, ir jāmaksā tikai daļa no ģimenes pabalsta arī tad, ja ģimenes locekļa dzīvesvietas dalībvalstī netika iesniegts pieteikums ģimenes pabalstam.

17. Turpretī *S. Fassbender-Firman* tāpat kā *Finanzgericht* uzskata, ka ārvalstis paredzēto ģimenes pabalstu atskaitīšana attiecas uz *Familienkasse* novērtējuma brīvību, piemērojot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu.

18. Saskaņā ar iesniedzējtiesas viedokli ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu kompetentajai iestādei ir piešķirta novērtējuma brīvība izlemt, vai piemērot šīs regulas 76. panta 1. punktu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav ticis iesniegts pieteikums pabalstiem, un tādējādi pilnībā vai daļēji apturēt tiesības uz ģimenes pabalstiem, kas tai jāmaksā. Iesniedzējtiesa uzskata, ka it īpaši no Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkta rašanās vēstures izriet tas, ka šī tiesību norma ir īpašs noteikums, kas piemērojams konkrētā gadījumā, ja ģimenes dzīvesvietas dalībvalstī netiek iesniegts pieteikums pabalstiem. Iekļaujot šo 2. punktu Regulas Nr. 1408/71 76. pantā, likumdevējs ir vēlējies mērķtiecīgi ņemt vērā Tiesas agrāko judikatūru⁵, saskaņā ar kuru gadījumā, ja ģimenes dzīvesvietas dalībvalstī nav ticis iesniegts pieteikums pabalstiem, tiesības uz ģimenes pabalstiem nodarbinātības dalībvalstī nav jāaptur.

19. Iesniedzējtiesa tomēr norāda, ka atbilstoši Vācijas koncepcijai vārda “var” lietošana legīslatīvā vai reglamentējošā aktā obligāti nenozīmē, ka pārvaldes iestādei tiek piešķirta novērtējuma brīvība. Šis vārds esot lietots kā sinonīms [izteicieniem] “pienākas” vai “ir tiesības”. Iesniedzējtiesa uzskata, ka, ja ar Regulas Nr. 1408/71 76. pantā 2. punktu kompetentajai iestādei tiek piešķirta novērtējuma brīvība

4 — Atšķirībā no *Familienkasse* viedokļa.

5 — Spriedumi *Salzano* (191/83, EU:C:1984:343), *Ferraioli* (153/84, EU:C:1986:168) un *Kracht* (C-117/89, EU:C:1990:279).

noteikt, vai ir jāpiemēro 76. panta 1. punkts gadījumā, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav iesniegts pieteikums pabalstiem, tad būtu jāprecizē apsvērumi, uz kādiem iestādei būtu jābalstās. Tā piebilst, ka, ja ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu kompetentajai iestādei ir piešķirta novērtējuma brīvība, tad rodas jautājums par tiesā veiktās pārbaudes apjomu.

20. Šādos apstākļos *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nodarbinātības dalībvalsts kompetentajai iestādei ir novērtējuma brīvība attiecībā uz Regulas Nr. 1408/71 76. pantā 1. punkta piemērošanu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī netiek iesniegts pieteikums pabalstiem?
- 2) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, pamatojoties uz kādiem apsvērumiem saistībā ar novērtējuma brīvību nodarbinātības dalībvalsts par ģimenes pabalstiem kompetentā iestāde var piemērot Regulas Nr. 1408/71 76. pantā 1. punktu tā, it kā pabalsti būtu piešķirti ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī?
- 3) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, ciktāl uz kompetentās iestādes novērtējuma brīvības ietvaros pieņemto lēmumu attiecas pārbaude tiesā?”

IV – Tiesvedība Tiesā

21. Rakstveida apsvērumus iesniedza Grieķijas Republika un Eiropas Komisija. Tiesa uzdeva rakstveida jautājumu Vācijas Federatīvajai Republikai, uz kuru tā atbildēja noteiktajā termiņā.

22. Tiesas sēde bija paredzēta 2014. gada 5. martā. Neņemot vērā jautājumu Komisijai, uz kuru tā tika aicināta atbildēt šajā tiesas sēdē, lietas dalībnieki un ieinteresētās personas tika lūgtas paust savu viedokli par atbildēm uz prejudiciālajiem jautājumiem, kurus savos rakstveida apsvērumos piedāvāja Komisija. Šie jautājumi tika uzdoti, cerot, ka tiesas sēdē varētu gūt vielu pārdomām, ņemot vērā pamatlietas dalībnieku, kā arī Vācijas Federatīvās Republikas, kas nebija iesnieguši rakstveida apsvērumus, iespējamo klātbūtni.

23. Tomēr tiesas sēde tika atcelta, jo tikai Komisija pauda vēlmi tajā piedalīties, un jautājums, kas tika uzdots, lai saņemtu mutvārdu atbildi, tika pārveidots par jautājumu, uz kuru jāsniedz rakstveida atbilde, kas Tiesā tika iesniegta.

V – Analīze

A – Argumentācija

1) Par pirmo prejudiciālo jautājumu

24. Grieķijas Republika uzskata, ka Regulas Nr. 1408/71 76. pantā 2. punkts nav jāinterpretē tādējādi, ka nodarbinātības dalībvalsts kompetentā iestāde var brīvi piemērot vai nepiemērot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav ticis iesniegts pieteikums pabalstam. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja Eiropas Savienības līmenī tiesību akti nav saskaņoti, katrai dalībvalstij savos tiesību aktos ir jāparedz sociālā nodrošinājuma pabalstu saņemšanas

nosacījumi, kā arī to apmērs un saņemšanas ilgums⁶.

25. Tāpēc saskaņā ar Grieķijas Republikas viedokli, lai arī Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkts *ipso jure* neattiecas uz pārklāšanās aizliegumu, īstenojot tiesības uz ģimenes pabalstiem, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav iesniegts pieteikums, nekas šajā noteikumā neliedz nodarbinātības dalībvalstij šo jautājumu atrisināt tieši, izvēloties kādu no leģislatīvajām iespējām.

26. Komisija uzskata, ka Regulas Nr. 1408/71 formulējums – un it īpaši vārda “var” lietojums – norāda, ka šīs regulas 76. panta 2. punkts ir pilnvarojuma norma. Saskaņā ar tās viedokli tas, ka, interpretējot un piemērojot Regulas Nr. 1408/71 76. pantu, ir iespējams apsvērt vairākus “kritērijus”, liecina par pilnvarojumu dalībvalstij. Komisija norāda, ka Savienības likumdevējs gan Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktā, gan Padomes 1972. gada 21. marta Regulas (EEK) Nr. 547/72, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV L 74, 1. lpp.), ar grozījumiem un atjauninājumiem, kas izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 118/97, 10. pantā arī ir noteicis tiesību normas par ģimenes pabalstiem, kas liedz attiecīgajām iestādēm jebkādu citu izvēli. Vārda “var” lietojumam Regulas Nr. 1408/71 76. pantā, tieši pretēji, noteikti būtu jānozīmē, ka paredzētās tiesiskās sekas neiestājas automātiski.

27. Tomēr Komisija uzskata, ka nodokļu maksātāju tiesības uz ģimenes pabalstiem nevar būt atkarīgas no valsts pārvaldes iestādes novērtējuma brīvības, bet dalībvalstu likumdevējiem tās ir skaidri un nepārprotami jānosaka. Tā uzskata, ka lēmumu novērtējuma brīvības ietvaros nebija iespējams pieņemt tāpēc, ka pārvaldes iestādei trūka kritēriju tā pieņemšanai. Nebūtu vēlams, ne arī iespējams, ka, no ģimenes politikas viedokļa raugoties, svarīgākais jautājums par atbalstu ģimenēm tiktu atstāts pārvaldes iestādes novērtējuma brīvības ziņā.

28. Šajā ziņā Komisija norāda, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pabalstu var uzskatīt par sociālā nodrošinājuma pabalstu, ja tas saņēmējiem tiek piešķirts, neievērojot individuālu un diskrecionāru personisko vajadzību izvērtējumu, pamatojoties uz likumā noteiktu situāciju, un ja tas attiecas uz riskiem, kas ir skaidri uzskaitīti Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punktā. Saskaņā ar Komisijas viedokli, ja pabalsts ir jāparedz tiesību aktos, tad ir arī jāparedz tā iespējama samazinājums, un tas nevar attiekties uz dalībvalsts iestādes novērtējuma brīvību.

29. Savā atbildē uz Tiesas rakstveida jautājumu Komisija tai norādīja, ka tai nav konkrētas informācijas par Kopienas likumdevēja nodomiem, ievietojot Regulā Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu. Komisijas priekšlikums Regulas Nr. 1408/71 grozījumiem (COM(88) 27, galīgā redakcija), ko tā iesniedza Eiropas Savienības Padomei 1988. gada 5. februārī, neietvēra minētā 76. panta grozījumus, kas tika pieņemti vēlāk Padomē. Komisija uzskata, ka ar šiem grozījumiem Padome vēlējās reaģēt uz Tiesas patstāvīgo judikatūru un it īpaši uz spriedumiem *Salzano* (EU:C:1984:343), *Ferraioli* (EU:C:1986:168) un *Kracht* (EU:C:1990:279). Komisija nav atbildējusi uz Tiesas jautājumu, vai likumdevējs vēlējās piešķirt kompetentajai iestādei iespēju tieši piemērot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktu, bet vienīgi vispārīgos vārdos atkārtojusi savus apsvērumus par otro prejudiciālo jautājumu. Tā piebilda, ka noteikums par obligātu prioritāti, ar ko tiek izslēgta vērtējuma veikšana katrā atsevišķajā gadījumā, būtu nesamērīgs darba ņēmēju brīvas pārvietošanās ierobežojums.

2) Par otro prejudiciālo jautājumu

30. Komisija, kas vienīgā ir sniegusi apsvērumus šajā jautājumā, uzskata, ka, pirms kompetentā iestāde aptur savus maksājumus vai arī – kā izskatāmajā lietā – samazina to apjomu līdz summai, kas ir starpība starp lielāko pabalsta apjomu un dzīvesvietas dalībvalsts pabalsta mazāko summu, tai ir jāpārlicinās, vai ir izpildīti četri nosacījumi. Pirmkārt, tai ir jāinformē vecāki un it īpaši tas no

6 — Spriedumi *Klöppel* (C-507/06, EU:C:2008:110, 16. punkts) un *Xhymshiti* (C-247/09, EU:C:2010:698, 43. punkts).

vecākiem, uz kuru attiecas tās kompetence, par tiesībām uz ģimenes pabalstiem dzīvesvietas dalībvalstī. Otrkārt, tai ir jāpārlicinās, ka tiesības uz ģimenes pabalstiem dzīvesvietas dalībvalstī vismaz principā pastāv. Treškārt, tai vecākiem, kam ir tiesības to saņemt, ir jānosaka termiņš, kurā jānokārto nepieciešamās formalitātes atbilstoši dzīvesvietas dalībvalsts noteikumiem, it īpaši, lai iesniegtu attiecīgo pieteikumu. Ceturtkārt, tās rīcībā jābūt precīzai informācijai par tiesību piešķiršanas nosacījumiem un pabalstu summu dzīvesvietas dalībvalstī, jo tā nevarētu pareizi aprēķināt starpību starp šīm abām summām, ja tās rīcībā nebūtu šādas informācijas. Tikai tad, ja šie nosacījumi ir izpildīti un ja dzīvesvietas dalībvalstī tomēr nav iesniegts pieteikums, kompetentā iestāde varētu izmantot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktā noteikto pilnvarojumu. Saskaņā ar Komisijas viedokli ideālā gadījumā visi iepriekšminētie nosacījumi būtu jāiekļauj kompetentās dalībvalsts tiesību aktos.

3) Par trešo prejudiciālo jautājumu

31. Par šo jautājumu apsvērumi netika iesniegti.

B – Vērtējums

1) Ievada apsvērumi par attiecīgajiem valsts tiesību aktiem

32. Iesniedzējtiesas jautājumi attiecas uz Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkta interpretāciju⁷ un it īpaši uz jautājumu par to, vai ar šo tiesību normu kompetentajai iestādei ir piešķirta novērtējuma brīvība piemērot vai nepiemērot šīs regulas 76. panta 1. punktā paredzēto noteikumu par pārklāšanās novēršanu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav iesniegts pieteikums pabalstiem.

33. Jānorāda, ka Regula Nr. 1408/71 ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 1. lpp.), kas tiek piemērota no 2010. gada 1. maija, kad Regula Nr. 1408/71 vairs nebija spēkā. Tomēr, tā kā fakti pamatlietā ir notikuši pirms Regulas Nr. 883/2004 spēkā stāšanās dienas, šajā strīdā *ratione temporis* ir piemērojama Regula Nr. 1408/71. Norādišu arī, ka, tā kā Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkts netika iekļauts Regulā Nr. 883/2004, iesniedzējtiesas lūgtās interpretācijas lietderīgums turpmāk būs ļoti ierobežots.

34. Prioritātes noteikumi ģimenes pabalstu pārklāšanās gadījumā pašlaik ir paredzēti Regulas Nr. 883/2004 68. pantā, kura 2. punktā it īpaši tiesību pārklāšanās gadījumā ir paredzēts ģimenes pabalstus nodrošināt saskaņā ar tiesību aktiem, kas izraudzīti par prioritāriem, un tiesības uz ģimenes pabalstiem, ko nosaka citi pretrunā esošie tiesību akti, tiek atceltas līdz pat summai, ko paredz pirmie tiesību akti, un starpības piemaksu vajadzības gadījumā nodrošina par summu, par kādu ir pārsniegta šī summa. Šīs pašas regulas 68. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, ja pieteikums uz ģimenes pabalstiem ir iesniegts tās dalībvalsts kompetentajā iestādē, kuras tiesību akti ir piemērojami, bet ne atbilstoši prioritātei, šī iestāde nekavējoties nosūta pieteikumu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kuras tiesību akti ir piemērojami atbilstoši prioritātei, informē attiecīgo personu un nepieciešamības

7 — Šī tiesību norma tika iekļauta ar Padomes 1989. gada 30. oktobra Regulu (EEK) Nr. 3427/89, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālās drošības shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā, un Regulu (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai Nr. 1408/71 (OV L 331, 1. lpp.), un tika piemērota no 1990. gada 1. maija. Regulas Nr. 3427/89 preambulā šī noteikuma mērķis nav izklāstīts. Turklāt ar Regulu Nr. 3427/89 veiktā attiecīgā iekļaušana nebija paredzēta priekšlikumā Regulai, ar ko groza Regulu Nr. 1408/71 un Regulu Nr. 574/72 (COM(88) 27, galīgā redakcija), ar kuru Komisija iepazīstināja Padomi 1988. gada 5. februārī (skat. šo secinājumu 29. punktu). Norādišu arī, ka šī noteikuma mērķi nav izskaidroti arī Eiropas Kopienas migrējošo darba ņēmēju sociālā nodrošinājuma administratīvās komisijas 1990. gada 10. oktobra Lēmumā 91/425/EEK - Lēmumā Nr. 147 par to, kā piemērot 76. pantu Regulā (EEK) Nr. 1408/71 (OV L 235, 21. lpp.) –, kurā it īpaši ir noteikta minētā panta piemērošanas kārtība saistībā ar informāciju, kas dzīvesvietas dalībvalstij ir jāsniedz kompetentajai iestādei pabalstu apturēšanas nolūkā saskaņā ar tā 2. punktu, lai veiktu salīdzinājumu starp summām, kas paredzētas abos attiecīgajos valstu tiesību aktos, un lai noteiktu iespējamās starpības piemaksas, kas jāmaksā kompetentajai iestādei.

gadījumā nodrošina minētajā 2. punktā minēto starpības piemaksu. Turklāt tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kuras tiesību akti ir piemērojami atbilstoši prioritātei, izskata šo pieteikumu tā, it kā tas būtu iesniegts tieši tai, un dienu, kurā pieteikums ir iesniegts pirmajai iestādei, uzskata par dienu, kurā tā izteikusi savu prasību iestādei, kurai ir prioritāte.

35. Uzskatu, ka pirms atbildes sniegšanas uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem ir lietderīgi atgādināt attiecīgas Regulas Nr. 1408/71 tiesību normas, kas piemērojamas faktiem pamatlietā.

2) Atgādinājums par izskatāmajā lietā piemērojamām tiesību normām

36. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) apakšpunktu darba ņēmējs, kas tāpat kā *S. Fassbender-Firman* veic algotu darbu kādas dalībvalsts (izskatāmajā lietā – Vācijas Federālā Republika) teritorijā, ir pakļauts šīs valsts tiesību aktiem, pat ja viņš dzīvo citā dalībvalstī⁸ (izskatāmajā lietā – Beļģijas Karaliste). Tātad *S. Fassbender-Firman* attiecībā uz sociālo nodrošinājumu bija pakļauta Vācijas tiesību normām. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 73. pantu darbiniekam vai pašnodarbinātai personai, uz kuru attiecas kādas dalībvalsts tiesību akti, ir tiesības par tādiem viņa ģimenes locekļiem, kas dzīvo kādā citā dalībvalstī, uz ģimenes pabalstiem, ko paredz pirmās šē minētās dalībvalsts tiesību akti, tā, it kā viņi dzīvotu šajā valstī⁹. No tā izriet, ka attiecīgajā strīdīgajā laikposmā *S. Fassbender-Firman* bija tiesības par savu dēlu saņemt Vācijas ģimenes pabalstus.

37. Turklāt *S. Fassbender-Firman* laulātais attiecīgajā laikposmā par to pašu bērnu arī atbilda nosacījumiem ģimenes pabalsta saņemšanai saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem, sākumā pamatojoties uz bezdarbnieka statusu un vēlāk – profesionālo darbību Beļģijā.

38. Atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 76. panta nosaukumam tajā ir ietverti “prioritātes noteikumi gadījumos, kad pārklājas tiesības uz ģimenes pabalstiem saskaņā ar kompetentās valsts tiesību aktiem un saskaņā ar ģimenes locekļu dzīvesvietas valsts tiesību aktiem”. No šīs normas izriet, ka tās mērķis ir atrisināt tiesību pārklāšanos uz tiem ģimenes pabalstiem, kuri pienākas, pirmkārt, saskaņā ar šīs pašas regulas 73. pantu un, otrkārt, saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā dzīvo ģimenes locekļi, kam ir radušās tiesības uz ģimenes pabalstu saistībā ar profesionālās darbības veikšanu¹⁰.

39. Tā kā Vācijas un Beļģijas tiesību aktu attiecībā uz sociālo nodrošinājumu paralēla piemērošana pamatlietā varētu izraisīt tiesību uz ģimenes pabalstiem pārklāšanos un līdz ar to ģimenes izdevumu pārmērīgu atlīdzinājumu¹¹, jo *S. Fassbender-Firman* un viņas vīram bija tiesības uz ģimenes pabalstiem saskaņā ar viņu attiecīgo profesionālo darbību Vācijā un Beļģijā, viņu tiesības uz ģimenes pabalstiem būtu jāizskata, ņemot vērā Regulas Nr. 1408/71 76. pantā paredzētos noteikumus par “pārklāšanās” novēršanu.

8 — Spriedums *Bosmann* (C-356/2, EU:C:2008:290, 17. punkts).

9 — Skat. it īpaši spriedumus *Dodl* un *Oberhollenzer* (C-543/03, EU:C:2005:364, 45. punkts), *Weide* (C-153/03, EU:C:2005:428, 20. punkts), kā arī *Slanina* (C-363/08, EU:C:2009:732, 21. punkts).

10 — Spriedums *Schwemmer* C-16/09, (EU:C:2010:605, 45. punkts).

11 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Dodl* un *Oberhollenzer* (EU:C:2005:364, 51. punkts). Saskaņā ar mērķi novērst Regulas Nr. 1408/71 preambulas divdesmit septītajā apsvērumā minēto pabalstu nepamatotu pārklāšanos tās pašas regulas 12. pantā ar nosaukumu “Pabalstu pārklāšanās novēršana”, tostarp 1. punktā, ir noteikts, ka šī regula “nevar ne piešķirt, ne uzturēt spēkā tiesības uz vairākiem viena un tā paša veida pabalstiem par vienu un to pašu obligātās apdrošināšanas laikposmu”. Tā kā Regulas Nr. 1408/71 12. pants ietilpst šīs regulas I sadaļā par vispārīgajiem noteikumiem, šajā tiesību normā ietvertie principi tiek piemēroti tās pašas regulas 76. pantā paredzētajiem prioritātes noteikumiem ģimenes pabalstu vai regulāro pabalstu pārklāšanās gadījumā. Skat. arī manus secinājumus lietā C-347/12 *Wiering* (EU:C:2013:504, 51. un 52. punkts).

40. Saskaņā ar 76. panta 1. punktu, ņemot vērā *S. Fassbender-Firman* vīra profesionālo darbību ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī, principā tiek apturētas Vācijas tiesību aktos paredzētās tiesības uz ģimenes pabalstiem līdz summai, kas ir paredzēta Beļģijas tiesību aktos¹². Beļģijas Karaliste ir prioritāri atbildīga par attiecīgā ģimenes pabalsta izmaksu, un Vācijas Federatīvajai Republikai attiecīgajā gadījumā ir jāveic starpības piemaksa.

41. Tomēr ir jāatgādina, ka pamatlietā *S. Fassbender-Firman* vīrs attiecīgajā laikposmā nebija iesniedzis pieteikumu ģimenes pabalstiem Beļģijā, ne arī tos saņēma. Šīs bezdarbības iemesli Tiesai nav darīti zināmi. Turklāt nav zināms, vai Beļģijas pabalsti attiecīgajā laikposmā *S. Fassbender-Firman* dzīvesbiedram joprojām būtu izmaksājami, ja viņš iesniegtu pieteikumu, un vai ir paredzēts iesniegt šādu novēlotu pieteikumu. Informācijas trūkums izskatāmajā lietā tika uzsvērts, pat palielināts tāpēc, ka ne *Familienkasse*, ne *S. Fassbender-Firman*, ne Vācijas Federatīvā Republika, ne Beļģijas Karaliste neiesniedza rakstveida apsvērumus, ne arī izteica vēlmi piedalīties Tiesas rīkotajā tiesas sēdē. Šis pamatlīstas dalībnieku un Vācijas Federatīvās Republikas intereses trūkums varētu būt saistīts ar pamatlietā izskatāmo faktu senumu, kas ir datējami ar 2006. un 2007. gadu, ļoti mazām summām, kā arī ar to, ka tiesību norma, kuru iesniedzējtiesa ir lūgusi interpretēt, nav iekļauta Regulā Nr. 883/2004 un kopš 2010. gada 1. maija vairs nav spēkā.

3) Regulas Nr. 1408/71 76. panta interpretācija

42. No pastāvīgās judikatūras attiecībā uz Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punkta piemērošanu izriet, ka, lai varētu uzskatīt, ka ģimenes pabalsti ir izmaksājami saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem, šīs valsts tiesību aktos ir jābūt atzītām šajā valstī nodarbinātā ģimenes locekļa tiesībām uz pabalstu saņemšanu. Tāpēc, lai izmantotu šīs tiesības, ieinteresētajai personai jāizpilda visi minētās valsts tiesību aktos paredzētie formālie un materiālie nosacījumi, tostarp vajadzības gadījumā var būt arī paredzēts nosacījums, ka sākotnēji ir jāiesniedz pieteikums šo pabalstu piešķiršanai¹³.

43. Lietā, kurā ir taisīts spriedums *Ragazzoni* (134/77, EU:C:1978:88), Tiesa ir paskaidrojusi, ka šis 76. panta 1 punkts bija izņēmums no minētās regulas 73. pantā noteiktā principa un vienīgais šīs tiesību normas mērķis bija samazināt pārklāšanās iespēju¹⁴. Tiesības uz nodarbinātības valstī izmaksājamo pabalstu obligāti jāaptur tikai tad, ja minētie pabalsti faktiski pārklājas ar ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalsts izmaksājamiem pabalstiem – tas nozīmē, ka faktiski šajā valstī tie tika saņemti un līdz ar to arī pieprasīti¹⁵.

44. No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, piemērojot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktu atbilstoši Tiesas interpretācijai, saskaņā ar minētās regulas 73. pantu *S. Fassbender-Firman* tiesības uz ģimenes pabalstu Vācijā nebija jāaptur, jo ģimenes pabalsti Beļģijā, ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī, netika saņemti¹⁶, jo netika pieprasīti¹⁷.

12 — Savā spriedumā *Ferraioli* (EU:C:1986:168) Tiesa atgādina, ka Regulas Nr. 1408/71 normas bija jāinterpretē saskaņā ar līgumiem, ar ko nodrošina darbinieku brīvu pārvietošanos, un ka šīs regulas 76. pantu nevarētu piemērot tādejādi, ka darba ņēmējam tiktu liegts saņemt izdevīgākus pabalstus, aizstājot vienas dalībvalsts piešķirtos pabalstus ar citas dalībvalsts izmaksājamiem pabalstiem. Tiesa uzskata, ka atbilstoši principiem, kas ir Regulas Nr. 1408/71 pamatā, ja dzīvesvietas dalībvalsts piešķirto pabalstu apmērs ir mazāks par to pabalstu apmēru, ko izmaksā cita valsts, kurā pienākas pabalsts, darbinieks turpina saņemt lielāka apmēra pabalstu un viņam ir tiesības saņemt no šīs otras valsts sociālā nodrošinājuma iestādes pabalsta papildinājumu, kas atbilst starpībai starp abām summām. Jāatgādina, ka Savienības likumdevējs ir noteicis noteikumu par ģimenes pabalstu pārklāšanās piemērošanas kārtību, un tajā it īpaši ir paredzēta informācijas apmaiņa starp dzīvesvietas un nodarbinātības dalībvalstu iestādēm, lai salīdzinātu attiecīgos pabalstus un to apmērus un lai noteiktu iespējamo starpības piemaksu. Skat. it īpaši Lēmumu 91/425. Skat. manus secinājumus lietā *Caisse nationale des prestations familiales* (EU:C:2013:504, 53. un 54. punkts un tajos minētā judikatūra).

13 — Spriedums *Schwemmer* (EU:C:2010:605, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

14 — 6. un 7. punkts.

15 — Spriedums *Schwemmer* (EU:C:1990:279, 11. punkts).

16 — Lai gan tiesību normā runa ir par "paredzētajiem".

17 — Norādišu, ka 54. punktā spriedumā *Schwemmer* (EU:C:2010:605) Tiesa ir atgādājusi, ka spiedumos *Ragazzoni* (EU:C:1978:88), *Salzano* (EU:C:1984:343), *Ferraioli* (EU:C:1986:168) un *Kracht* (EU:C:1990:279) iepriekšēja pieteikuma neesamības iemesli neietekmēja atbildes, kuras attiecīgajās tiesvedībās ir sniegusi Tiesa.

45. Vai Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkts, kas ir iekļauts ar Regulu Nr. 3427/89, maina šo secinājumu?

46. Saskaņā ar šīs tiesību normas formulējumu, ja pieteikums pabalstiem netika iesniegts tajā dalībvalstī, kuras teritorijā dzīvo ģimenes locekļi, citas dalībvalsts “kompetentā iestāde” var piemērot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punkta noteikumus un tādējādi apturēt tiesības uz minētajā dalībvalstī izmaksājamiem ģimenes pabalstiem līdz summai, kas ir paredzēta ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī, it kā minētajā dalībvalstī tie tiktu piešķirti.

47. Pretēji *Familienkasse* iesniedzējtiesā izvirzītajiem argumentiem es uzskatu, ka vārda “var” lietojums šajā tiesību normā skaidri norāda, ka tiesību uz nodarbinātības dalībvalstī izmaksājamo ģimenes pabalstu apturēšana nav obligāta. No tā izriet, ka Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktā šāda apturēšana ir atļauta, bet tā nav obligāta.

48. No Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkta formulējuma skaidri izriet, ka tajā ir atzīta šādas apturēšanas iespēja arī tad, ja pabalstu pārklšanās faktiski nav notikusi.

49. Tātad minētajā tiesību normā ir atļauts liegt migrējošam darba ņēmējam vai viņa tiesību pārņēmējiem tiesības uz pabalstiem, kas ir piešķirti saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem, izraisot tādas sekas, ka viņi saņemtu mazāku ģimenes pabalsta summu par to, kas ir paredzēta gan nodarbinātības dalībvalsts, gan ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktos¹⁸. Manuprāt, šāda atkāpe ir jāinterpretē šauri – tas arī ir pamatojums tam, ka tā nevar būt obligāta.

50. Šajā stadijā ir jāpārbauda, kas var izmantot šo iespēju un ar kādiem nosacījumiem. Uzskatu, ka šie jautājumi ir savstarpēji saistīti un tie ir jāanalizē atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, kurā ir noteikts, ka sociālā nodrošinājuma pabalsts Regulas Nr. 1408/71 izpratnē saņēmējiem tiek piešķirts, neievērojot individuālu un diskrecionāru personisko vajadzību izvērtējumu, *pamatojoties uz likumā noteiktu situāciju*, un tas attiecas uz riskiem, kas skaidri uzskaitīti Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punktā¹⁹.

51. Prasība, ka ģimenes pabalsti jāpiešķir, pamatojoties uz likumā noteiktu situāciju, nozīmē, ka ne tikai to piešķiršanas nosacījumiem, bet arī vajadzības gadījumā to apturēšanai ir jābūt noteiktai kompetentās dalībvalsts tiesību aktos un – it īpaši izskatāmajā gadījumā – nodarbinātības dalībvalsts tiesību aktos. Šajā ziņā norādīšu, ka Regulas Nr. 1408/71 1. panta j) punktā ir paredzēts, ka “tiesību akti” nozīmē visus likumus un citus normatīvos aktus un visus pārējos katras dalībvalsts pastāvošos vai turpmākos īstenošanas pasākumus attiecībā uz tām sociālā nodrošinājuma sistēmu jomām, ko aptver 4. panta 1. [..] punkts [..]”.

52. Tādējādi saskaņā ar iesniedzējtiesas un Komisijas apsvērumiem izskatāmajā lietā Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punkts Savienības tiesībās ir pilnvarojuma norma. Šis pilnvarojums ļauj “nodarbinātības dalībvalstij”²⁰ savos tiesību aktos paredzēt apturēt ģimenes pabalstu izmaksu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav ticis iesniegts pieteikums šo pabalstu saņemšanai. No tā izriet, ka nodarbinātības dalībvalsts kompetentā iestāde, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī netika iesniegts pieteikums pabalstiem, var piemērot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 1. punktu tikai tad, ja nodarbinātības dalībvalsts tiesību aktos ir skaidri un nepārprotami noteikta šāda iespēja.

53. Tikai ar šāda veida noteikumiem var nodrošināt obligāto informāciju sabiedrībai. Kā pamatoti ir norādījusi Komisija, nodokļu maksātāju tiesības uz ģimenes pabalstiem nevar būt atkarīgas no kompetentās iestādes novērtējuma brīvības.

18 — Pēc analogijas skat. spriedumu *Schwemmer* (EU:C:2010:605, 58. punkts). Piemērojot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu, attiecīgajā gadījumā būtu jāmaksā tikai starpība starp Vācijas lielāko pabalstu un Beļģijas mazāko pabalstu, proti, starpības piemaksa, lai gan šajās divās dalībvalstīs *S. Fassbender-Firman* un viņas vīram bija tiesības par savu delu saņemt ģimenes pabalstus.

19 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Lachheb* (C-177/12, EU:C:2013:689, 30. punkts un tajā minētā judikatūra). Mans izcēlums.

20 — Spriedumi *Kracht* (EU:C:1990:279, 10. punkts) un *Schwemmer* (EU:C:2010:605, 56. punkts).

54. Tiesiskās noteiktības un pārskatāmības prasība ir, lai migrējoši darba ņēmēji vai viņu tiesību pārņēmēji būtu skaidrā un noteiktā juridiskā situācijā, kas tiem ļautu pilnībā apzināties savas tiesības un nepieciešamības gadījumā atsaukties uz tām valsts tiesās²¹.

4) Par attiecīgajiem valsts tiesību aktiem

55. Īsumā ir jāizvērtē tas, vai ar tādām valsts tiesību normām kā *EStG* 65. pants un *BKGG* 4. pants ir ievēroti Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktā paredzētie pilnvarojuma nosacījumi.

56. Vācijas Federatīvā Republika būtībā norāda, ka apvienotajās lietās, kurās ir taisīts Tiesas spriedums *Hudzinski un Wawrzyniak* (C-611/10 un C-612/10, EU:C:2012:339), *EStG* 65. pants un *BKGG* 4. pants tika interpretēti un piemēroti saskaņā ar Savienības tiesībām. Tajos ir skaidri paredzēta gan ģimenes pabalstu apturēšana, gan iespējamās starpības starp mazākiem ārvalstu ģimenes pabalstiem un lielākiem valsts ģimenes pabalstiem izmaksa. Šī dalībvalsts uzskata, ka kompetentajai iestādei šajā ziņā nav novērtējuma brīvības.

57. Ņemot vērā iesniedzējtiesas pārbaudi, es uzskatu, ka no Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka tādas tiesību normas kā *EStG* 65. pants un *BKGG* 4. pants atbilst Savienības tiesībās paredzētajiem tiesiskās noteiktības un pārskatāmības kritērijiem, lai īstenotu Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktā paredzēto pilnvarojumu un nodrošinātu, ka iespējamā starpības piemaksa tiek izmaksāta²².

5) Par iespējamo prasību attiecībā uz papildu nosacījumiem [tiesību uz pabalstiem] apturēšanai

58. Ir jāatgādina Komisijas apsvērumi saistībā ar nosacījumiem, kas, manuprāt, būtu jāizpilda, pirms tiek apturēti ģimenes pabalsti, piemērojot Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu²³.

59. Komisijas sīki aprakstītie nosacījumi, manuprāt, ir daļēji atrodamī 68. panta 3. punktā Regulā Nr. 883/2004²⁴, kuras mērķis ir aizsargāt tiesības uz ģimenes pabalstiem, kas pienākas dalībvalstī, kuras tiesību akti ir piemērojami atbilstoši prioritātei, ja ir iesniegts pieteikums šiem pabalstiem tās dalībvalsts kompetentajā iestādē, kurai nav prioritātes.

60. Jākonstatē, ka šie konkrētie Komisijas ierosinātie nosacījumi nav tieši minēti Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktā un šajā tiesību normā paredzēto pilnvarojumu nevar piešķirt ar atpakaļejošu spēku.

61. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu, ka kompetentajai iestādei nav novērtējuma brīvības, pieņemot lēmumu par ģimenes pabalstu izmaksas apturēšanu vai neapturēšanu saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 76. panta 2. punktu. Šī tiesību norma ļauj nodarbinātības dalībvalstij savos tiesību aktos paredzēt ģimenes pabalstu izmaksas apturēšanu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav ticis iesniegts pieteikums šo pabalstu saņemšanai. Nodarbinātības dalībvalsts tiesību aktos ir skaidri jānosaka šādas iespējas izmantošana. Es uzskatu, ka novērtēšana "katrā atsevišķā gadījumā", ko piedāvā Komisija savā rakstiskajā atbildē uz Tiesas uzdoto jautājumu,²⁵ ir ne tikai pretrunā tās iepriekšējiem rakstiskajiem apsvērumiem par to, ka kompetentajai iestādei nav novērtējuma brīvības šajā ziņā²⁶, bet ir pretēja arī pašam sociālā pabalsta jēdzienam Regulas Nr. 1408/71 izpratnē²⁷.

21 — Pēc analogijas skat. spriedumu *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415, 58. un 59. punkts).

22 — Skat. šo secinājumu 12. punktu. Šķiet, ka *Familienkasse* uzskata, ka starpības piemaksa ir jāmaksā.

23 — Skat. šo secinājumu 30. punktu.

24 — Skat. šo secinājumu 34. punktu.

25 — Skat. šo secinājumu 29. punktu.

26 — Skat. šo secinājumu 27. un 53. punktu.

27 — Skat. šo secinājumu 50. punktu.

62. Ņemot vērā iepriekš minēto un it īpaši to, ka kompetentajai iestādei šajā jautājumā nav novērtējuma brīvības, es uzskatu, ka uz iesniedzējtiesas otro un trešo jautājumu nav jāatbild.

VI – Secinājumi

63. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai atbildēt *Bundesfinanzhof* šādi:

Kompetentajai iestādei nav novērtējuma brīvības, pieņemot lēmumu par to, vai apturēt vai neapturēt ģimenes pabalstu izmaksu, piemērojot 76. panta 2. punktu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1992/2006. Ar šo tiesību normu nodarbinātības dalībvalstij ir atļauts savos tiesību aktos paredzēt iespēju apturēt ģimenes pabalstu izmaksu, ja ģimenes locekļu dzīvesvietas dalībvalstī nav ticis iesniegts pieteikums šo pabalstu saņemšanai. Nodarbinātības dalībvalsts tiesību aktos ir skaidri jānosaka šādas iespējas izmantošana.